

Vergaderjaar 2000–2001

27 588

Regels tot vaststelling van een structuur voor de uitvoering van taken met betrekking tot de arbeidsvoorziening en socialeverzekeringswetten (Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen)

A

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT¹

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 14 december 2000 en het nader rapport d.d. 19 januari 2001, aangeboden aan de Koningin door de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 13 oktober 2000, no. 00.005729, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, J. F. Hoogervorst, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende regels tot vaststelling van een structuur voor de uitvoering van taken met betrekking tot de arbeidsvoorziening en socialeverzekeringswetten (Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen).

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 13 oktober 2000, no. 00.005729, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan ons te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 14 december 2000, no. W12.00.0476/IV, bieden wij U hierbij aan. De Raad van State maakt een aantal opmerkingen bij het voorstel. Daarop wordt onderstaand ingegaan.

Inleiding

1. Sinds het rapport van de parlementaire enquêtecommissie uitvoeringsorganen werknemersverzekeringen, dat eind 1993 werd uitgebracht,² en de invoering van de Organisatiewet sociale verzekeringen 1995 is de organisatie van de sociale verzekeringen onderwerp van discussie en verandering gebleven. Reeds in 1997 kwam er een nieuwe Organisatiewet. De bedrijfsverenigingen die de sociale verzekeringswetten uitvoerden, werden omgevormd tot particuliere organisaties, de zogeheten uitvoeringsinstellingen (uvi's). Het Landelijk instituut sociale verzekeringen (Lisv), formeel belast met de uitvoering van de sociale verzekeringswetten, mandateerde deze taken aan de uvi's. Hiermee werd een eerste stap gezet op weg naar de destijds beoogde privatisering van een deel van de sociale verzekeringen.

Aansluitend hierop werd besloten de samenwerking bij de verstrekking van uitkeringen door de uvi's en de werkzaamheden van de arbeidsbureaus om werklozen (weer) aan werk te helpen (reïntegratie), te versterken. In het Samenwerkingsbesluit SWI werd aan de gemeenten, het Lisv (de uvi's inbegrepen) en de Arbeidsvoorzieningsorganisatie de verplichting opgelegd samen te werken in over het gehele land verspreide Centra voor Werk en

¹ De oorspronkelijke tekst van het voorstel van wet en van de memorie van toelichting zoals voorgelegd aan de Raad van State is ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

² Kamerstukken II 1992/93, 22 730, nrs. 7–8.

Inkomen (CWI's). Formeel bleven de drie organisaties zelfstandig ten opzichte van elkaar.

Het toezicht op de uitvoering van de sociale verzekeringen werd voor 1995 uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsraad, waarin de sociale partners waren vertegenwoordigd. Met de Organisatiewet 1995 werd het toezicht opgedragen aan het onafhankelijke College van toezicht sociale verzekeringen (Ctsv). Deze onafhankelijke positie van het Ctsv bleef in de Organisatiewet 1997 in stand; de Raad van State bepleitte destijds het toezicht rechtstreeks onder de minister te plaatsen.¹

In het thans voorliggende voorstel van wet worden de vijf uitvoeringsinstellingen en het Lisv samengevoegd tot één Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, (UWV), dat als zelfstandig bestuursorgaan (zbo) de uitvoering van de werknemersverzekeringen ter hand zal nemen. De Arbeidsvoorzieningsorganisatie wordt omgezet in een Centrale organisatie werk en inkomen (CWI), eveneens een zbo. De regionale arbeidsvoorzieningskantoren gaan wat betreft de basisdienstverlening op in de CWI's. Het toezicht komt rechtstreeks te liggen bij de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

In zijn beoordeling van de in het wetsvoorstel voorgestelde structuur heeft de Raad de Sociale Verzekeringsbank (Svb) verder buiten beschouwing gelaten, nu dat orgaan betrekkelijk losstaat van de andere organisaties en het voorstel de Svb ook niet wezenlijk raakt.

De Raad is van oordeel dat de thans ingezette ingrijpende koerswijziging een verbetering van de uitvoering mogelijk maakt, en dat het toezicht op de uitvoering terecht onder de directe verantwoordelijkheid van de minister wordt geplaatst. De Raad is zich ervan bewust dat dit wetsvoorstel maar een stap is in dit proces van verbetering.

Het is weliswaar van groot belang dat de uitvoering van de sociale zekerheid op zodanige wijze wordt vormgegeven dat de minister van meet af aan voldoende mogelijkheden heeft om het proces te kunnen sturen maar daarmee is de noodzakelijke nieuwe reorganisatie van de uitvoering nog niet gerealiseerd.

Voorts meent de Raad dat ook de nagestreefde één-loket-gedachte nog niet voldoende wordt verwezenlijkt, omdat slechts een beperkt aantal loket-handelingen door de CWI's zullen worden verricht.

Een van de meest knellende problemen van dit moment op het gebied van de sociale zekerheid is de tekortschietende reïntegratie van zieke werknemers. Dit probleem hangt samen met de materiële regelgeving, die in dit wetsvoorstel niet aan de orde is. Echter, ook een toezichtsfunctie vanuit het nieuwe stelsel wordt node gemist.

1. Het kabinet constateert met genoegen dat de Raad van oordeel is dat de thans ingezette ingrijpende koerswijziging een verbetering van de uitvoering mogelijk maakt, en dat het toezicht op de uitvoering terecht onder de directe verantwoordelijkheid van de minister wordt geplaatst. Het kabinet deelt de mening van de Raad dat het voorliggende wetsvoorstel een stap is in dit proces van verbetering. Met de voorbereidingen om de ook door de Raad noodzakelijk geachte nieuwe reorganisatie van de uitvoering te realiseren is een begin gemaakt met de instelling van de Veranderorganisatie SUWI, een apart onderdeel van het departement van SZW. Over de voortgang van de implementatie van de SUWI-voorstellen wordt de Kamer periodiek geïnformeerd in het kader van de aanwijzing van SUWI tot «groot project».

Gevolgen uitvoeringsstructuur voor cliënten

2. Eén-loket-gedachte

De CWI's hebben in de nieuwe organisatiestructuur een belangrijke plaats, omdat zij het eerste contactpunt zijn voor mensen die aangewezen zijn op een uitkering en voor werklozen op zoek naar werk (cliënten). Het Samenwerkingsbesluit SWI van 1997 voorziet reeds in samenwerking tussen de organisaties betrokken bij de verstrekking van uitkeringen en de reïntegratie van werklozen door hen te verplichten samen te werken in over het hele land verspreide CWI's. In de nieuwe organisatiestructuur worden deze CWI's gehandhaafd. De

¹ Kamerstukken II 1992/93, 23 141, B, punt 3.4; Kamerstukken II 1995/96, 24 877, B, punt 2b.

Raad vestigt in het navolgende echter de aandacht op een aantal onvolkomenheden die ertoe leiden dat handelingen voor reïntegratie en uitkeringsverstrekking volgens het voorstel maar in beperkte mate op één plaats, dicht bij de cliënt worden verricht.

Een aantal belangrijke trajecten voor cliënten om inkomen of werk te verkrijgen, is in het wetsvoorstel en in de toelichting verspreid opgenomen. Ter bevordering van een duidelijk zicht op de hiervoor bedoelde onvolkomenheden zijn vier belangrijke trajecten, met de handelingen die voor de cliënten van direct belang zijn, samengevat in de volgende tabel.

TABEL. Trajecten langs de in SUWI voorziene instanties bij de uitvoering van de vier vermelde wetten.

WET	intake voor werk en uitkering	Keuringen	Vaststelling hoogte uitkering	Betaler van uitkering of loon	begeleiding (eenvoudige) terugkeer naar werk (fase 1-client)	begeleiding (moeilijke) terugkeer naar werk (fase 2-4-client)	Uitvoering (moeilijke) terugkeer naar werk (fase 2-4-client)
Abw ¹	CWI ²	n.v.t.	gemeente	gemeente	gemeente op locatie CWI	gemeente	reïntegratie-bedrijven
Wulbz ³ WAO ⁴	werkgever CWI	Arbodienst UWV ⁵	n.v.t. UWV	werkgever UWV	werkgever UWV op locatie CWI ⁶	werkgever UWV	Arbodienst reïntegratie-bedrijven
WW ⁷	CWI	n.v.t.	UWV	UWV	UWV op locatie CWI	UWV	reïntegratie-bedrijven

¹ Algemene bijstandswet.

² Centrale organisatie werk en inkomen met de decentrale kantoren.

³ Wet uitbreiding loondoorbetalingsplicht bij ziekte.

⁴ Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

⁵ Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

⁶ SUWI, artikel 18, eerste lid, onder b, slot, en artikelsgewijze toelichting op dit onderdeel.

⁷ Werkloosheidswet.

De routes die de cliënten afleggen verlopen als volgt.

- *Bijstandsgerechtigden zullen ingevolge artikel 16 van het wetsvoorstel een bijstandsuitkering niet meer bij de gemeente maar bij een CWI moeten aanvragen. De Raad wijst erop dat veel van deze cliënten waarschijnlijk niet in aanmerking komen voor de eenvoudige (fase 1) arbeidsbemiddeling bij een CWI; veelal zullen de intake-gegevens dus direct doorgestuurd worden naar de gemeenten. Ten aanzien van de aanvragers van bijstand speelt daarbij de vraag wat op dit moment de meerwaarde is van de regeling waarbij deze aanvragers eerst een bezoek moeten brengen aan het CWI, om daarna veelal vanuit de eigen sociale dienst van de gemeente te worden behandeld.*
- *Werknemers die in het eerste ziektejaar op loondoorbetaling ingevolge de Wulbz zijn aangewezen doorlopen in dat eerste jaar een traject buiten het CWI om.*
- *Cliënten die recht hebben op een WW- of WAO-uitkering moeten zich aanmelden bij een CWI, dat de eerste registratie verricht en een reïntegratieadvies opstelt. Het UWV is echter verantwoordelijk zowel voor de vaststelling van de uitkering als voor de reïntegratie, welke dan voornamelijk plaats zal vinden vanuit de regionale vestiging van het UWV.*

Alles overziende concludeert de Raad dat volgens het voorstel slechts een beperkt aantal handelingen op één plaats, dicht bij de cliënt wordt verricht. De Raad adviseert dan ook om in de toelichting uiteen te zetten welke mogelijkheden er zijn om de één-loket-aanpak uit te breiden. Zo dat niet mogelijk is dan voldoet het wetsvoorstel niet aan het doel dat het zegt te dienen, en zal de uitkeringsgerechtigde genoodzaakt zijn hetzij bij de gemeente hetzij bij de UWV alsnog naar een volgend loket te gaan.

2. In het Nader Kabinetsstandpunt SUWI van januari 2000 (Kamerstukken II, 1999/2000, 26 448, nr. 7) zijn criteria geformuleerd waaraan de nieuwe uitvoeringsorganisatie naar de mening van het kabinet moet voldoen. Eén van die criteria is klantgerichtheid. Ook de Raad wijst nadrukkelijk op het belang dat zoveel mogelijk handelingen op één plaats dichtbij de klant worden

verricht, maar is van oordeel dat dit aspect in het wetsvoorstel nog onvolgende is belicht.

In het kader van klantgerichtheid zullen de zogeheten bedrijfsverzamelgebouwen een belangrijke rol gaan spelen. Zowel het CWI als het UWV zullen zoveel mogelijk taken in een bedrijfsverzamelgebouw uitvoeren. Dat geldt in het bijzonder voor de taken waarvoor de cliënt persoonlijk moet langskomen. Zo dient het UWV de zogenaamde activering en controletaak voor cliënten met een geringe afstand tot de arbeidsmarkt (fase 1) op dezelfde locatie waar het CWI gevestigd is, uit te voeren. Ook de gemeenten dienen de activering en controle van fase-1 klanten op locatie van het CWI uit te voeren. Daarnaast is het wenselijk dat gemeenten ook andere, in dit kader relevante taken, onderbrengen in het bedrijfsverzamelgebouw. In overleg met de gemeenten moet worden bereikt dat ook de voor SUWI-relevante onderdelen van gemeentelijke diensten zich daar zullen vestigen. Het wordt dan mogelijk om de drie publieke dienstverleners op het gebied van werk en inkomen zoveel mogelijk vanuit één locatie hun taken te laten verrichten, waarbij werk boven inkomen gaat en de klant voorop staat. De dienstverlening aan de klant kan nog verder worden uitgebreid als ook de met werk en inkomen verwante private diensten op dezelfde locatie worden aangeboden. Het bedrijfsverzamelgebouw wordt dan bij uitstek de locatie waar de klant voor alle zaken met betrekking tot werk en inkomen, en vaak zelfs ook voor andere diensten, terecht kan. In de ervaring van de klant zal het bedrijfsverzamelgebouw de plek zijn, zo is het streven, waar hij op een overzichtelijke wijze informatie ontvangt en verstrekt, begeleiding krijgt bij het vinden van een baan, het aanvragen van een uitkering en bij het aangaan van een reïntegratietraject. Ook al gaat de verantwoordelijkheid voor de dienstverlening op een bepaald moment over van de ene instantie – het CWI – naar de andere – het UWV of de gemeente, voor de klant zal dat in de praktijk weinig verschil maken. Er zal immers sprake zijn van een soepele overgang van dossiers, beperkte overdrachtsmomenten en waar mogelijk ook van gecombineerde dienstverlening in de vorm van gezamenlijke gesprekken, bijvoorbeeld door de CWI-medewerker en de casemanager van het UWV of de gemeente.

Naar het oordeel van het kabinet wordt op de hierboven beschreven wijze een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van een uitvoeringsorganisatie die het predikaat klantgericht verdient. Vrijwel alle klantcontacten vinden immers in een bedrijfsverzamelgebouw plaats. Hierbij past overigens wel de kanttekening dat niet alle te onderscheiden doelgroepen per definitie bij het bedrijfsverzamelgebouw langs moeten gaan. Voor zieke en arbeidsgehandicapte werknemers geldt een andere route. Anders dan de Raad abusievelijk veronderstelt, melden zij zich niet voor een WAO-intake bij het CWI, maar bij het UWV. Zij komen pas voor een intake bij het CWI in de situatie dat zij een WW-uitkering aanvragen.

3. Ziektewet, WAO

Een knellend probleem in het socialezekerheidstelsel ligt bij het snel reïntegreren van zieke werknemers. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de werkgevers en werknemers. In de Sociale nota 2001 wordt geconcludeerd dat de wettelijke aanspraak op 70% van het loon tijdens het eerste ziektejaar in collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) pleegt te worden aangevuld tot 100%. Ook de daaropvolgende WAO-uitkering wordt doorgaans aangevuld tot 100%, zodat in de eerste twee ziektejaren, de periode dat de kans op reïntegratie nog groot is, de financiële prikkels voor de werknemer om weer aan het werk te gaan afwezig zijn.¹ Tegelijkertijd blijkt de financiële prikkel voor de werkgever, die door de CAO-aanvulling alleen nog maar is verhoogd, weinig effect te hebben. In het eerste jaar van ziekte van een werknemer is de uitvoeringsorganisatie van de sociale zekerheid in feite niet betrokken bij de uitvoering omdat de werkgever het loon doorbetaalt, en ook verantwoordelijk is voor de reïntegratie van zijn zieke werknemer. Deze problematiek is inherent aan de keuzen die zijn gemaakt in de materiewetten op het terrein van de sociale zekerheid en het collectieve arbeidsrecht; hij komt ten dele ook aan de orde in het wetsvoorstel «Poortwachtersmodel», dat nu bij de Raad aanhangig is.

De Raad is echter van mening dat ook in het kader van de nieuwe uitvoeringsorganisatie die met het SUWI-wetsvoorstel wordt ingericht maatregelen nodig zijn. Immers, er is er sprake van een hiaat: zieke werknemers worden in het eerste jaar niet door middel van een intake in het nieuwe stelsel opgenomen

¹ Kamerstukken II 2000/01, 27 402, blz. 88.

en kunnen dus niet door het nieuwe stelsel worden gevolgd en zo nodig begeleid. Dit kan het effectief functioneren van de nieuwe organisatie ernstig belemmeren. De Raad meent dat het toezicht dat vanuit de uitvoeringsorganisatie kan worden uitgeoefend op de reïntegratieactiviteiten van de individuele werkgever en werknemer in het SUWI-wetsvoorstel nader moet worden uitgewerkt.

3. In de Invoeringswet SUWI bij het onderhavige wetsvoorstel zal worden vastgelegd dat de werkgever gedurende maximaal 6 jaar verantwoordelijk is voor de reïntegratie van zijn arbeidsgehandicapte werknemers, zowel binnen het eigen bedrijf als bij een andere werkgever. Op grond van de Wet op de ondernemingsraden hebben c.q. krijgen werknemers instemmingsrecht ten aanzien van het door de werkgever te voeren reïntegratiebeleid. Het toezicht dat vanuit het UWV dient te worden uitgeoefend op de reïntegratie-activiteiten van de individuele werkgever en werknemer gedurende het eerste ziektejaar, wordt nader uitgewerkt in het nog in te dienen wetsvoorstel verbetering poortwachter.

In genoemd wetsvoorstel wordt geregeld dat het UWV achteraf een controle uitvoert in het kader van de WAO-aanvraag. Aan de hand van het reïntegratieverslag dient het UWV te toetsen of werkgever en werknemer voldoende hebben gedaan om reïntegratie mogelijk te maken. Via het protocol bij het reïntegratieverslag ontstaat meer duidelijkheid voor alle betrokken partijen over hetgeen gedurende het eerste ziektejaar van een werkgever, een werknemer en de arbodienst/het reïntegratiebedrijf wordt verwacht op het gebied van verzuim- en reïntegratiebeleid. Op deze wijze wordt naar de mening van het kabinet enerzijds recht gedaan aan de private verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer voor de reïntegratie, en anderzijds kan het UWV zijn verantwoordelijkheid waarmaken als poortwachter voor de WAO. Voorts kan het UWV gedurende het eerste ziektejaar nog een andere belangrijke functie vervullen door op verzoek van werkgever of werknemer meer gerichte informatie te verstrekken of een second opinion uit te voeren (bij geschil over arbeidsongeschiktheid of het toetsen van de reïntegratie-activiteiten van partijen).

Uitvoeringsorganisatie

4. Positie UWV

De toelichting (hoofdstuk I, onderdeel 3) geeft een uiteenzetting over de verdeling van taken die bij de uitvoering van de sociale zekerheid over publieke uitvoering en markt moet worden gemaakt. Hierbij behoren het innen van de premies voor de werknemersverzekeringen, het verrichten van de claimbeoordeling en het verstrekken van de uitkeringen tot de kern van de inkomensbeschermende functie van de sociale zekerheid: het bieden van bestaanszekerheid aan degenen die buiten hun schuld niet of niet meer in staat zijn om door het verrichten van arbeid in hun levensonderhoud te voorzien. Deze taken dienen, aldus de toelichting, door één publieke organisatie te worden uitgevoerd.

Hoofdstuk III van de toelichting (zie bladzijde 25) geeft vervolgens een tweetal motieven voor de keuze van een zbo als de organisatievorm van het UWV. Een daarvan is dat het UWV (als combinatie van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie en het Lisv) op dit moment reeds een zbo is. De Raad heeft begrip voor dit argument maar wijst erop dat dit op termijn geen blijvend argument behoeft te zijn.

Het tweede argument voor het kiezen van de zbo-vorm dat in de memorie van toelichting wordt genoemd is dat het onderbrengen van de gevalsbehandeling bij het ministerie zou betekenen dat er een directe ministeriële verantwoordelijkheid ontstaat voor de bedrijfsvoering en gevalsbehandeling. De Raad acht dit argument niet overtuigend; ook voor vele andere overheidstaken geldt dat gevalsbehandeling een substantieel deel van de taakuitvoering is, eveneens met directe ministeriële verantwoordelijkheid. Het behandelen van grote aantallen gevallen is niet per definitie een taak die zich ervoor leent om te worden opgedragen aan een zbo; daarvan is pas sprake als het gaat om strikt regelgebonden uitvoering (vergelijk aanwijzing 124c van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar)). De gevalsbehandeling in de sociale zekerheid daarentegen is voor een groot deel onderhevig aan beleidsvrijheid.

De Raad meent dat in de toelichting niettemin thans moet worden uiteengezet waarom voor de zbo-vorm is gekozen. Voorts moet de vraag worden beantwoord of het ook op langere termijn aangewezen is om de uitvoering van de werknemersverzekeringen op deze wijze te organiseren.

4. De opmerkingen van de Raad zijn aanleiding geweest om in de memorie van toelichting de keuze om het UWV de vorm te geven van een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) van een uitgebreidere motivering te voorzien. In het UWV gaan naast het LISV ook de uitvoeringsinstellingen voor de sociale zekerheid (de uvi's) op. Het LISV is thans al een zbo. Naar de mening van het kabinet zouden er derhalve zwaarwegende argumenten moeten zijn om te kiezen voor een andere positionering. Blijkens zijn advies heeft ook de Raad hier begrip voor, maar wijst hij erop dat dit geen blijvend argument behoeft te zijn.

De belangrijkste overweging voor het kabinet om de werknemersverzekeringen uit te laten voeren door een zbo was – en is – de scheiding die daarmee wordt aangebracht tussen beleid en uitvoering. Een zbo is in staat om bij de uitvoering in het individuele geval te komen tot een onafhankelijke oordeelsvorming op grond van specifieke deskundigheid. Deze voordelen wegen in dit geval zwaarder dan het mogelijke nadeel dat de taak niet rechtstreeks onder de zeggenschap en verantwoordelijkheid van de minister valt. Door middel van adequaat toezicht (onder directe ministeriële verantwoordelijkheid) en goed relatiebeheer vanuit het kerndepartement (met inbegrip van een op prestatiebevordering gerichte sturingswijze) is het goed mogelijk deze specifieke uitvoerende bestuurstaak aan een zelfstandige organisatie op te dragen. Het professioneel gestalte geven aan de benodigde – zeer grootschalige – uitvoeringsprocessen vereist het bijeenbrengen van veel specifieke deskundigheid en een organisatorische vormgeving die het optimaal mogelijk maakt de werkprocessen klantgericht vorm te geven. Het heeft duidelijke voordelen om de organisatie en dagelijkse aansturing van die specifieke deskundigheid onder te brengen in een afzonderlijke zelfstandige bestuurlijke organisatie. Door het UWV de vorm te geven van een zbo wordt, ten slotte, aangesloten bij de vorm die ook voor de Centrale organisatie werk en inkomen en de Sociale Verzekeringsbank geldt.

Uit deze redenen vloeit voort dat de keuze voor de zbo-vorm niet slechts voor de korte termijn is gemaakt. Met de SUWI-operatie wordt de invoering van een stabiele uitvoeringsstructuur beoogd, hetgeen eventueel noodzakelijk blijvende aanpassingen in de verdere toekomst overigens niet volledig uitsluit.

5. Raad voor werk en inkomen

De Raad voor Werk en Inkomen (RWI) bestaat uit 16 leden, benoemd door de minister, te weten een voorzitter en 15 leden, van wie werkgevers, werknemers en gemeenten ieder vijf leden voordragen. Volgens de toelichting is de RWI een belangrijke concretisering van het uitgangspunt dat beleid en uitvoering op het terrein van werk en inkomen een gedeelde verantwoordelijkheid zijn van kabinet, werkgevers en werknemers en de gemeentelijke medeoverheden. De RWI heeft onder meer tot taak jaarlijks een beleidskader met voorstellen voor de concrete vormgeving van het beleid op het gebied van werk en inkomen op te stellen en hierover met de minister overleg te voeren. De Raad merkt hierover het volgende op.

Uit de toelichting blijkt niet waarom de gemeenten vertegenwoordigd zijn in de RWI. De Raad wijst in dit verband op het feit dat de verhouding tussen de minister en de gemeentebesturen een geheel andere is dan die tussen de minister en sociale partners. Hij adviseert hier in de toelichting op in te gaan. Artikel 8 van het wetsvoorstel bepaalt onder meer dat de RWI tot taak heeft overleg te voeren met de minister over het beleid met betrekking tot werk en inkomen. Daartoe stelt de RWI jaarlijks een beleidskader op, waarvan de minister alleen gemotiveerd kan afwijken. De toelichting voegt hieraan toe dat het beleidskader een belangrijk richtinggevend jaarlijks document in de beleidsvoorbereiding op het gebied van werk en inkomen is.

De Raad is van oordeel dat artikel 8 en de uitwerking daarvan in de toelichting afbreuk doen aan de taak van de minister om het beleid te bepalen en daarover verantwoording af te leggen tegenover het parlement. Hij adviseert om de adviestaak van de RWI zo vorm te geven dat de minister voldoende beleidsvrijheid behoudt.

Uit de toelichting blijkt voorts dat de minister zijn bevoegdheid om subsidies te verlenen voor activiteiten gericht op bevordering van inschakeling van uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden in het arbeidsproces zal mandateren aan de RWI. Dit leidt ertoe dat de RWI, opgezet als adviesorgaan, tevens uitvoeringsorgaan wordt. De Raad acht dit een ongelukkige vermenging van taken; hij adviseert af te zien van de voorgenomen mandatering.

5. Van de Raad voor werk en inkomen (RWI) wordt een belangrijke stimulerende en ondersteunende rol verwacht bij de beleidsontwikkeling op het gehele terrein van werk en inkomen. Met het oog daarop zijn de taken van de RWI vormgegeven, waarvan de belangrijkste zijn: het opstellen van een beleidskader met voorstellen voor de concrete vormgeving van het beleid op het gebied van werk en inkomen, het ontwikkelen van criteria op grond waarvan sectorale, regionale en bedrijfsinitiatieven op het gebied van de reïntegratie kunnen worden gesubsidieerd alsmede de toekenning van die subsidies en het bevorderen van de kwaliteit en de transparantie van de reïntegratiemarkt. Gegeven deze taken hecht het kabinet groot belang aan deelname van gemeenten aan de RWI. Gemeenten zijn immers belangrijke initiators van zowel lokaal als regionaal (via de regionale overlegplatforms) arbeidsmarktbeleid en hebben de beschikking over de daarvoor benodigde middelen. Sociale partners kunnen private middelen inzetten voor reïntegratie. Door deelname van gemeenten en sociale partners aan de RWI, kunnen op nationaal niveau de publieke en private middelen voor reïntegratie met elkaar worden verbonden. Op basis hiervan kunnen concrete voorstellen worden ingediend bij de minister van SZW voor de verdeling van de reïntegratiemiddelen.

De verhouding tussen de minister en gemeenten is inderdaad een geheel andere dan die tussen de minister en sociale partners. De relatie tussen de minister en gemeenten wordt gekenmerkt door een gedeelde beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid. In het kader van het Fonds werk en inkomen zijn daarover afspraken gemaakt, die hun beslag hebben gekregen in de relevante regelgeving. Kort samengevat behelst dit een vergroting van de financiële verantwoordelijkheid van gemeenten voor de uitkeringslasten Abw, IOAW en IOAZ (budgettering) in combinatie met een grotere mate van beleidsvrijheid bij de inzet van de reïntegratiemiddelen die gemeenten ontvangen in het kader van de WIW.

Door deelname van gemeenten aan de RWI wordt bevorderd dat de RWI zich o.a. bij het opstellen van het jaarlijkse beleidskader rekenschap geeft van genoemde gemeentelijke beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid. De toelichting bij het wetsvoorstel is conform het bovenstaande aangevuld en verduidelijkt.

Een belangrijk uitgangspunt van SUWI is dat kabinet, werkgevers, werknemers en gemeenten vanuit gedeelde belangen nauw samenwerken bij het totstandkomen van het beleid op het terrein van Werk en Inkomen. Dit uitgangspunt komt mede tot uitdrukking in de oprichting en het takenpakket van de RWI. Dit betekent dat de bevoegdheid van de RWI om een beleidskader op te stellen en hierover met de minister te overleggen ook zwaar moet wegen bij het vaststellen van het beleid, waarvoor de minister uiteindelijk de verantwoordelijkheid ten volle heeft en behoudt. De minister kan van de opvatting van de RWI, zoals geformuleerd in het jaarlijkse beleidskader, afwijken, maar moet dit motiveren, zoals in het algemeen gepast is in goede bestuurlijke verhoudingen. Daarmee wordt recht gedaan aan de belangrijke richtinggevende functie in de beleidsvoorbereiding en de begrotingscyclus die wordt toegedacht aan het beleidskader en tevens aan het principe dat de minister ten volle verantwoording verschuldigd is aan het parlement.

Gegeven zijn belangrijke functie op het gebied van werk en inkomen stelt het kabinet voor dat de RWI ook als taak krijgt om criteria op te stellen voor subsidies voor sectorale, regionale en bedrijfsinitiatieven op het gebied van de reïntegratie. De RWI krijgt in dezen tevens een beslissingsbevoegdheid. Met de Raad is het kabinet van mening dat het ongewenst zou zijn als de RWI daardoor een uitvoeringsorgaan (i.c. een zbo) zou worden. Daarom is gekozen voor de mandaatregeling, waardoor de minister verantwoordelijk blijft voor de toekenning van de subsidies. Overigens zal de feitelijke afwikkeling van de

subsidies en het uitvoeren van een rechtmatigheidstoets plaatsvinden door een agentschap binnen het departement van SZW.

6. Raad van advies

Artikel 3, eerste lid, bepaalt dat de CWI, het UWV en de Svb elk een Raad van bestuur en een Raad van advies hebben. De Raad van advies moet in een aantal gevallen, omschreven in artikel 3, zesde lid, advies uitbrengen, kort gezegd over de financiële jaarstukken en het jaarverslag. De toelichting (hoofdstuk III.3) noemt als taken «vraagstukken van strategisch belang en andere hoofdzaken die zich binnen de organisatie voordoen» en voegt daaraan toe dat beoogd wordt een stelsel van checks and balances te laten ontstaan. Wetsvoorstel noch toelichting maken duidelijk welke samenstelling de Raad van advies zal hebben en of deze uit deskundigen of ook uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties kan bestaan.

De toelichting schrijft aan de Raad van advies ruimere bevoegdheden toe dan uit het artikel blijkt. In het bijzonder het beoogde stelsel van checks and balances zal de slagvaardigheid van de Raad van bestuur kunnen belemmeren, omdat in de praktijk een situatie zal kunnen ontstaan dat er steeds sprake zal moeten zijn van overeenstemming tussen beide organen. De toelichting zegt hierover dat er de Raad van bestuur veel aan gelegen zal zijn om met één mond naar de minister te spreken, waardoor de Raad van advies invloed zal kunnen hebben op de inhoud van de beleidsdocumenten voor de minister. De Raad van bestuur kan bovendien niet zelf bepalen over welke onderwerpen advies gewenst is.

De Raad is van oordeel dat instelling van een Raad van advies in de vorm als omschreven in de toelichting de effectiviteit van de Raad van bestuur van de uitvoeringsorganen in gevaar brengt en dat instelling van deze adviesraden moet worden ontraden.

6. Het kabinet blijft bij zijn eerdere keuze voor een tweeledige interne structuur, bestaande uit een Raad van bestuur die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van de organisatie, en een Raad van advies die de Raad van bestuur in raadgevende zin terzijde staat. Uit het ontvangen commentaar op dit wetsontwerp is gebleken dat het kabinet daarbij op steun van de geraadpleegde organisaties kan rekenen (zie hoofdstuk 1, par. 5, van de toelichting). Uit de uitgebrachte adviezen kwam overigens eerder de opvatting naar voren dat enige versterking van de positie van de Raden van advies wenselijk zou zijn, dan dat werd gevreesd voor een blokkerend effect dat van deze raden uit zou kunnen gaan. Artikel 3 biedt naar de mening van het kabinet dan ook geen grond voor de vrees, die uit het advies van de Raad spreekt, dat er steeds overeenstemming tussen Raad van bestuur en Raad van advies dient te zijn. De opmerkingen van de Raad zijn echter wel aanleiding geweest om de memorie van toelichting (algemeen deel) aan te passen om te vermijden dat deze indruk onbedoeld zou kunnen ontstaan. De eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de wettelijke taken wordt uitdrukkelijk bij de Raad van bestuur gelegd. Alleen daar berust de dagelijkse leiding van het zbo. De Raad van advies is een intern adviserend en geen besluitvormend orgaan. Alleen ten aanzien van een aantal expliciet in het wetsvoorstel genoemde documenten is de Raad van bestuur verplicht het advies van de Raad van advies in te winnen (zoals het meerjarenbeleidsplan, het jaarplan, het jaarverslag, de begroting en jaarrekening). Het advies van de Raad van advies bij deze stukken dient door de Raad van bestuur bij aanbieding aan de minister te worden bijgevoegd. Dit biedt een mogelijkheid om, bij een verschil van inzicht tussen beide raden, beide standpunten onder de aandacht van de minister te brengen. Verder is relevant dat de Raad van bestuur een bestuursreglement vaststelt, waarin o.a. de wijze van besluitvorming binnen het zbo (dus ook de verhouding tot de adviserende taak van de Raad van advies daarbij) nader kan worden geregeld. Dit bestuursreglement behoeft ministeriële goedkeuring. Deze procedure biedt voldoende gelegenheid om een praktische werkwijze tussen Raad van bestuur en Raad van advies goed uit te lijnen. De memorie van toelichting is, ter verdere verduidelijking, aangevuld met een korte passage over de gewenste samenstelling van de Raden van advies.

Overige opmerkingen

7. Mededingingsrecht

In de toelichting (hoofdstuk IV, derde paragraaf) wordt vermeld dat het opdrachtgeverschap voor reïntegratieprojecten onderwerp kan uitmaken van een CAO, waarop ook het normale beleid inzake algemeen verbindend-verklaringen van toepassing is, een en ander binnen het kader van de Mededingingswet. CAO-afspraken waarin één of meer reïntegratiebedrijven zouden worden aangewezen, komen volgens de toelichting niet voor een algemeen verbindendverklaring in aanmerking, tenzij deze een met waarborgen omklede dispensatieclausule bevatten.

De Raad merkt op dat in dit verband het Europese mededingingsrecht alsmede in een later stadium mogelijk de Mededingingswet van belang zijn.

In het Europese mededingingsrecht is van belang dat in het kader van collectieve onderhandelingen tussen sociale partners gesloten overeenkomsten, bedoeld ter verbetering van de arbeidsvoorwaarden, wegens hun aard en doel moeten worden geacht buiten de werkingssfeer van artikel 81, eerste lid, van het EG-Verdrag te vallen. Het moet dan wel gaan om onderdelen van een CAO die samenhangen met doelstellingen van sociale politiek, waarbij de doelgroep een belangrijke rol speelt. De Raad betwijfelt of de aanbesteding van reïntegratiediensten naar aard en doel past binnen dit kader. In het nieuwe stelsel staat immers concurrentie tussen de reïntegratiebedrijven voorop. De Raad merkt in dit verband op dat het voorstel van Wet verzelfstandiging reïntegratiediensten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (KLIQ), waarover de Raad op 17 november 2000 advies heeft uitgebracht, juist met het oog op de nu al volop in ontwikkeling zijnde reïntegratiemarkt is ingediend, vooruitlopend op het voorstel van wet SUWI. De Raad adviseert de toelichting aan te passen.

7. De Raad merkt op dat in het Europese mededingingsrecht van belang is dat in het kader van collectieve onderhandelingen tussen sociale partners gesloten overeenkomsten, bedoeld ter verbetering van de arbeidsvoorwaarden, wegens hun aard en doel moeten worden geacht buiten de werkingssfeer van artikel 81, eerste lid, van het EG-Verdrag te vallen.

De Raad betwijfelt of de aanbesteding van reïntegratiediensten naar aard en doel past binnen dit kader.

In de recente uitspraak van het Hof van Justitie EG (Van der Woude, C-222/98), die aansluit en voortbouwt op eerdere uitspraken (Albany International BV C-67/96; Brentjens' Handelsonderneming BV C-115/97, C-117/97, Maatschappij Drijvende Bokken BV C-219/97) heeft het Hof aangegeven dat de vrijheid van sociale partners om afspraken te maken gericht op verbetering van de werkgelegenheids- en arbeidsvoorwaarden van werknemers zonder daarbij te worden beperkt door het mededingingsrecht dient te worden gerespecteerd en dat in het verlengde hiervan het lidstaten vrijstaat om dergelijke afspraken verplicht op te leggen aan niet-georganiseerde werkgevers en werknemers, als onderdeel van hun sociaal beleid. Ook het feit dat de uitvoering van een collectieve arbeidsovereenkomst wat betreft de ziektekosten is uitbesteed aan een commerciële verzekeraar, kan volgens het Hof geen grond opleveren om de betreffende collectieve arbeidsovereenkomst uit te sluiten van voornoemde uitzondering. Mede omdat de memorie van toelichting reeds een verwijzing naar de mededingingswet bevat, ziet het Kabinet geen aanleiding om de tekst van de memorie van toelichting op dit punt te wijzigen.

8. Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

De Registratiekamer heeft in haar advies van 22 september 2000 een toetsingskader aangegeven voor de informatieverstrekking en -uitwisseling in het kader van SUWI.¹ Het aangegeven toetsingskader biedt belangrijke garanties en waarborgen voor de vorming, opzet en inhoud van de cliëntenadministratie en betreft daarbij de vereisten van de binnenkort in werking te treden Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). In zijn advies over het voorstel van Wet verzelfstandiging reïntegratiediensten Arbeidsvoorzieningsorganisatie heeft de Raad al naar dit toetsingskader verwezen.²

De Registratiekamer vraagt in haar advies nadrukkelijk aandacht voor de uitwisseling van persoonsgegevens met reïntegratiebedrijven en wijst daarbij op de kwetsbare positie voor de cliënten die worden gereïntegreerd.

¹ Advies van de Registratiekamer over het concept-wetsvoorstel Structuur Werk en Inkommen (SUWI) van 22 september 2000.

² Advies van 17 november 2000, no. W12.00.0434/IV, punt 4.

De Raad tekent hierbij aan dat tijdig duidelijk moet zijn welke grenzen kunnen worden gesteld aan de opbouw, het beheer en het gebruik van de gegevensverzamelingen van reïntegratiebedrijven zoals die vooral met gebruikmaking van gevoelige, door of vanwege de overheid beheerde, gegevens in het kader van SUWI worden verkregen. Dit punt komt in de voorgestelde organisatorische opzet niet alleen naar voren in de relatie van het UWV met contracterende reïntegratiebedrijven, maar ook in de relatie tussen gemeenten en deze reïntegratiebedrijven. Enerzijds zijn deze bedrijven voor hun bedrijfsvoering sterk afhankelijk van voldoende inzicht in die door het UWV of gemeente te verstrekken cliëntgebonden informatie. Anderzijds dient de verstrekking van gegevens aan reïntegratiebedrijven beperkt te blijven tot het strikt noodzakelijke en dienen de waarborgen die de Wbp stelt te worden geconcretiseerd. In het bijzonder valt te denken aan de kans van slagen met sollicitatie bij andere werkgevers dan waarmee het betrokken reïntegratiebedrijf heeft gecontracteerd.

De Raad beveelt aan het toetsingskader dat de Registratiekamer heeft aanbevolen en de hiervoor bedoelde aspecten van bescherming van de persoonlijke levenssfeer met het oog op hun directe samenhang met de voorgestelde organisatorische opzet van SUWI in het voorstel te betrekken.

8. De relatie tussen de opdrachtgevers voor de reïntegratie en de reïntegratiebedrijven wordt via de Invoeringswet SUWI geregeld in de verschillende materiewetten (WW, Wet REA en WIW). Dit geldt zowel voor het gebruik van het soft-nummer als het verstrekken van gegevens aan en het gebruik daarvan door reïntegratiebedrijven. Via de Invoeringswet SUWI wordt geregeld, dat de reïntegratiebedrijven alleen voor het uitvoeren van de reïntegratie-opdrachten gegevens die afkomstig zijn van de opdrachtgevers (UWV, gemeenten en werkgevers) kunnen verkrijgen. Uit de Wet bescherming persoonsgegevens vloeit voort dat verdere verwerking van die gegevens niet onvermijdelijk mag zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verkregen, zoals de Registratiekamer ook in haar door de Raad genoemde advies vaststelt. Het «verenigbaar gebruik» zal uit voorschriften in de nadere regelgeving blijken. Bij het opstellen van de SUWI-wetgeving is, conform de aanbeveling van de Raad, rekening gehouden met het toetsingskader dat de Registratiekamer in zijn advies van 22 september 2000 heeft aanbevolen. De kern daarvan is dat de informatiehuishouding binnen en tussen de verschillende organisaties wordt gepreciseerd in de SUWI-wetgeving en de verhouding tot de Wbp, die onverkort van toepassing is, goed tot uitdrukking komt. De algemene uitgangspunten zijn opgenomen in hoofdstuk 7 van het algemene deel van de toelichting. Het toetsingskader van de Registratiekamer zal voorts als leidraad dienen bij het uitwerken van de nadere regelgeving. Overigens zal het aldus wettelijke normeren van welke gegevens mogen worden uitgewisseld bijdragen aan standaardisatie van het gegevensverkeer, en daarmee aan de transparantie van de gegevensuitwisselingen. De Registratiekamer wijst ook op het belang hiervan.

9. Financiële gevolgen

In hoofdstuk VI van de toelichting wordt beschreven hoe de financiering van het uitvoeringsapparaat zal verlopen, maar er wordt niet gecijferd of de uitvoeringslasten hoger of lager zullen zijn dan onder het huidige stelsel. Evenmin wordt aangegeven hoe hoog de kosten van invoering van de nieuwe structuur zullen zijn voor de overheid en voor het bedrijfsleven. Het verdient aanbeveling hieraan in de toelichting aandacht te besteden.¹

9. De aanbeveling van de Raad om in de toelichting meer inzicht te bieden in de structurele en incidentele uitvoeringskosten die samenhangen met het wetsvoorstel is opgevolgd. Met het oog hierop is hoofdstuk 1, onderdeel 3 f: «Kosten en baten», uitgebreid. In hetzelfde onderdeel van hoofdstuk I wordt naar aanleiding van het advies van het Adviescollege administratieve lasten (Actal) uitgebreider ingegaan op bedrijfseffecten en administratieve lasten ten gevolge van SUWI.

10. In het CWI wordt de aanvraag voor een uitkering in behandeling genomen; na overdracht van het dossier beslist het gemeentebestuur respectievelijk het UWV. Artikel 16, vijfde lid, bepaalt dat artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet van toepassing is; dat artikel geeft regels voor de

¹ Zie ook de aanwijzingen 13, 14 en 215 Ar.

situatie dat de aanvrager onvoldoende gegevens heeft verschaft. Blijkens de toelichting geldt artikel 4:5 Awb wèl voor de gemeente respectievelijk het UWV. Uit de tekst van het artikel komt dit niet naar voren; het verdient aanbeveling het artikel in overeenstemming met de toelichting te brengen.

10. Naar aanleiding van de aanbeveling van de Raad is in artikel 16, vijfde lid, verduidelijkt dat de buitentoepassingverklaring van artikel 4:5 Awb alleen betrekking heeft op de fase waarin de uitkeringsaanvraag door de Centrale organisatie werk en inkomen wordt behandeld.

11. Het toezicht op de uitvoeringsorganisatie wordt opgedragen aan de Inspectie Werk en Inkomen, die onder gezag van de minister staat. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de taakuitoefening van de Inspectie. Voor deze ministeriële regeling is voorzien in een voorhangbepaling: voor de Staten-Generaal geldt, vóór de inwerking-treding, een termijn van acht weken om van de regeling kennis te nemen (artikel 27, tweede lid). Ministeriële regelingen dienen beperkt te blijven tot administratieve en technische voorschriften, waaraan geen beleidskeuzes ten grondslag liggen.¹ Indien beoogd wordt de Staten-Generaal de gelegenheid te geven zijn mening te geven over de in de regeling gemaakte beleidskeuzes dient de regeling de vorm te krijgen van een algemene maatregel van bestuur.

11. De aanbeveling van de Raad om de nadere regels met betrekking tot de taakuitoefening van de Inspectie neer te leggen in een algemene maatregel van bestuur, is overgenomen.

12. In artikel 31, eerste lid, van het wetsvoorstel is voorzien in aanbieding van jaarverslag en jaarrekening aan de minister, jaarlijks voor 15 maart. De Raad meent dat dit een erg korte termijn is.² De ontwerp-Kaderwet zelfstandige bestuursorganen noemt als uiterste datum voor het opstellen van deze stukken 1 juli.³ De Raad beveelt aan, nader te bezien of de datum 15 maart moet worden aangepast.

12. Het kabinet houdt vast aan zijn voornemen het UWV en de CWI te verplichten hun jaarverslag en jaarrekening jaarlijks voor 15 maart aan de minister aan te bieden. Voor de datum van 15 maart is mede gekozen vanuit het streven de departementale verantwoording aan de Tweede Kamer op een vroeger tijdstip dan thans af te leggen. Overigens zal een passende overgangs-termijn in acht worden genomen, waardoor de uitvoeringsorganisaties in staat worden gesteld om hun administraties tijdig op deze nieuwe termijn in te richten.

13. Artikel 49 is een algemeen aanvullende delegatiebepaling. De bepaling houdt in dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld die noodzakelijk zijn in verband met de goede uitvoering door het CWI, het UWV en de Svb van hun wettelijke taken. Delegatiebepalingen dienen nauwkeurig omschreven te zijn.⁴ Het wetsvoorstel voorziet op een aantal plaatsen in de bevoegdheid om nadere regels te stellen; daarnaast kan de minister de drie zbo's aanwijzingen geven (artikel 47). Artikel 49 is een te ruime bepaling en dient dan ook te worden geschrapt. Wel verdient het aanbeveling te bezien of er bepaalde onderwerpen zijn waarvoor het stellen van nadere regels noodzakelijk is, en in dat geval te voorzien in een specifieke delegatiebevoegdheid voor die onderwerpen.

13. Het kabinet blijft van mening dat een algemeen aanvullende delegatiebepaling noodzakelijk is. De SUWI-wet regelt de toekomstige uitvoeringsorganisatie op hoofdlijnen. Het gaat hierbij om een ingrijpende herstructureeringsoperatie. Derhalve kan niet worden uitgesloten dat zich onvoorziene situaties en ontwikkelingen zullen voordoen, die nopen tot aanvulling of bijsturing. Het onvoorziene karakter brengt mee, dat een volledige inventarisatie van onderwerpen waarvoor delegatiebepalingen nodig zijn, niet goed mogelijk is. Naast de specifieke delegatiebepalingen per onderwerp die – zoals ook de Raad aanbeveelt – in het voorstel zijn opgenomen, kan naar de mening van het kabinet een algemene grondslag voor nadere regelgeving dan ook niet worden gemist. Naar aanleiding van het advies van de Raad is de

¹ Aanwijzing 26 Ar.

² Artikel 31, tweede lid; artikel 3, zesde lid.

³ Kamerstukken II 2000/01, 27 426, nrs. 1–2: artikelen 13 en 28.

⁴ Aanwijzing 25 Ar.

bepaling wel nader geclausuleerd («indien de spoed dat vereist») en is daaraan de vorm van tijdelijke delegatie gegeven.

14. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om het wetsvoorstel en de memorie van toelichting, naast enkele wijzigingen van ondergeschikt belang, nog op de volgende punten te wijzigen en aan te vullen:

- Cliëntenparticipatie
Het kabinet is van mening dat het primair de taak is van de betreffende uitvoeringsorganisaties om in overleg met de cliëntenorganisaties te komen tot een adequate invulling van de cliëntenparticipatie. Het kabinet is echter mede naar aanleiding van signalen van diverse kanten tot de conclusie gekomen dat de bevordering van de cliëntenparticipatie, die ook door het kabinet van groot belang wordt geacht, gediend is met een meer concrete wettelijke basis. Er is behoefte gebleken aan meer duidelijkheid, een gemeenschappelijke fundering waarop door cliëntenorganisaties en het UWV respectievelijk de CWI verder gebouwd kan worden. Met het oog hierop is artikel 5 «Cliëntenparticipatie» van het wetsvoorstel uitgebreid en zijn de passages over cliëntenparticipatie in de memorie van toelichting aangevuld. Voor de cliënten van de gemeenten zal een vergelijkbare regeling gelden.
- Subsidieregeling RWI
In het oorspronkelijke wetsvoorstel was geregeld dat de Centrale organisatie werk en inkomen belast zou worden met de uitvoering van de subsidieregeling RWI. Bij nader inzien is het kabinet tot de conclusie gekomen dat het beter is om niet de CWI, maar een agentschap binnen het departement van SZW met deze taak te belasten. De belangrijkste reden hiervoor is dat de CWI een taak zou worden opgedragen die niet logisch past bij de overige taken. Noch het UWV, noch de gemeenten komen als potentiële aanvragers van de hier bedoelde subsidies in aanmerking voor het beheer van de subsidieregelingen. Derhalve is gekozen om deze taak op te dragen aan de minister, waarbij onderbrenging bij een agentschap bijdraagt aan een effectieve scheiding tussen beleid en uitvoering.
- ESF
In het oorspronkelijke wetsvoorstel was geregeld dat de Centrale organisatie werk en inkomen belast zou worden met de uitvoering van het ESF. Bij nader inzien is het kabinet tot de conclusie gekomen dat het beter is om niet de CWI, maar een agentschap binnen het departement van SZW met deze taak te belasten. De belangrijkste reden hiervoor is dat de CWI een taak zou worden opgedragen die niet logisch past bij de overige taken.
- Toezicht
Hoofdstuk V «Sturing en toezicht» van het algemeen deel van de memorie van toelichting is aangepast om de door het kabinet gewenste onafhankelijke oordeelsvorming door de Inspectie nader toe te lichten. Teneinde die onafhankelijkheid te benadrukken stelt het kabinet tevens voor het zelfstandige informatierecht van de Inspectie wettelijk te verankeren. Dit is thans geregeld in artikel 26 van de wet. Een en ander laat onverlet dat de Inspectie opereert onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de minister.

In dit artikel is tevens voorzien in een mogelijkheid voor de toezichthouder op een extra check op de besteding van publieke reïntegratiemiddelen die door het UWV ter beschikking zijn gesteld.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

*De Vice-President van de Raad van State,
H. D. Tjeenk Willink*

Wij mogen U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. A. F. G. Vermeend

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. F. Hoogervorst